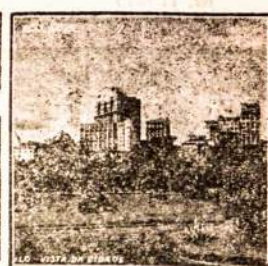

LITHUANIAN

Redakcijos ir Administracijos
adresas:
„LIETUVIS“
Rua Bandeirantes, 92,
Caixa Postal, 1764,
São Paulo.

JORNAL LITHUANO

Lietuvių S-gos Brazilijoj Organas. Leidžia Spaudos D-ja „šviesa“

Prenumeratos kaina: Brazilijoj metams — 10\$000 pusei — 6\$000 atskiriems mėnesiams po 1\$000.

Užsienis: metams — 15\$000 pusei metu 8\$000. Atsk. numeris 300 reis.

Redakcija atidaryta kasdien nuo 10 iki 3 val. p. p. Sekmadieniais nuo 2 iki 4 val. p. p.

Redaguoja
St. Vancevicius

S-ii METAI.

SÃO PAULO, 1936 m. Kovo - Marčo mėn. 14 d.

NR. 11 (375)

Užmestu reikalų.

Mes neretai mėgstame gintis į smulkmenas, rūpintis ir aukoti energiją menkiems, bevertiems dalykams, o svarbesnius ir kartais labai svarbius, užmirštame, užmetame ir patiekiam Dievo valiai.

Čia turime omeny vieną labai svarbų, užmestą ir lyg visų pamirštą reikalą — São Paulo lietuvių katalikų bažnyčią. Jau visas mėnuo praslinko, kaip bažnyčia pastatyta ir funkcionuoja. Da suviršum mėnesiu praėjo nuo bažnyčios perėmimo. bet iki šiol, dėl visuomenės nežinomų priežasčių, dar nepasirašytas ir visiškai nepaskelbtas, bažnyčios perėmimo aktas. L. K. Bendromenės organo «Šviesa» Nr. 2 iš sausio 11 d. buvo pakelbta, kad «Nors dar priėmimo aktas nepasirašytas, bet jis, padarius inžinieriui p. Cimbleriui laikinuos apskaitčiavimus, netrukus bus sustatytas. Aktas, anot «Šviesos», turėjo būti «netrukus» sustatytas ir paskelbtas, bet iki šiol jo nėra ir nežinia dėl ko.

Kaip jau žinoma, Dr. P. Mačiulio rūpesniu, bažnyčiai planą ir suukų memorialą, — kaip turi būti statybos darbas atliktas, — vetui padarė žymiausia Brazilijos statybos bendrovė «Ramos de Azavedo». Minėtos bendrovės inžinieriai buvo priziūrėję, taip pat vetui, statybos darbą priziūrėti, kad jis būtų taip atliktas, kaip planas ir memorialas bei sutartis reikalauja. Tačiau mums neteko girdėti, kad m'ntu inžinierių nemokavau ir taip svarbiu pataravimu būtų nors kartą pasinaudota. Bent nors tada, kai bažnyčia buvo užbaigta.

Kiek mes žinome, inžinierius p. Cimblėris, paviršutiniškai patikrinęs bažnyčios statybos darbą, rado daug netikslumų. Atrodo, kad statybos darbas atliktas ne visai tiksliai. Konstatuota net tai, kad gali atsirikti kokia nors nelaimė, jei bus taip pakta. Tai patvirtina ir tas faktas, kad jau dabar į naujai pastatytą bažnyčią, lietui lijan varva vanduo. Bažnyčia gi atidaryta pašventinta, joje laikomos pamaldos ir daugiau į nieką nekreipiamas dėmesio. Kiek mes žinome, sausio 8 d. per bažnyčios perėmimą, kuriame dalyvavo klebonas kun. Sugintas, p. Kossu'as, inž. p. Cimblėris, Bendromenės valdyba ir šiaip asmenys, irgi buvo konstatuota, kad statyba ne visai tiksliai atlikta. Buvo nutarta pakviesti miesto valdybos inžinierių, kad šis patikrintų ar viskas yra tvarkoje ir, ar bažnyčia gali funkcionuoti. Tačiau ir tas dalykas iki šiol nepadarytas.

S. Paulo lietuvių kat-likų bažnyčią yra pastatyta visuomenės pinigais. Jai aukojo mūsų broliai Lietuvos ir Amerikos lietuviai. Jai nemažai auko-

jome ir dar aukojame mes patys. Tai kodėl gi šį reikalą užmetame į paskutinę vietą ir juo nesirūpiname, kada bažnyčios sienoms ir visam pastatui grėsia pavojus? Jei į naujai pastatyta bažnyčią lyja lietus, tai užtenka jau to, spręsti, kad ne viskas tvarkoje. Jei visi bažnyčios statybą rėmėm, aukojom pinigus, darbą, energiją, tai visi privalom tuo reikalu susirūpinti, o ypač tingai tie, kurie visam žiam darbui vadovavo ir vadovauja. Ne tada bui laikas dalyką taisyti, kai bažnyčios sienos sugrius, arba kita kokia nelaimė atsitiks.

Iškėlė šį užmestą reikalą viešumon. mes tikimės, kad juo susirūpins visi, ypačingai tie, kam šis dalykas tiesioginiai prikauso. Mums atrodo, kad dar reikalus sutvarkyti ne vėlu, ypač, jei netvarka būtų dėl inžinieriaus kaltės, nes dar paskutinė rata nesumokėta ir perėmimo aktas nepasirašytas.

Smarki priešrinkiminė propaganda.

Kovo 15 dieną São Paulo estadijyksta municipaliniai rinkimai. Įvairios politinės partijos varo smarkią priešrinkiminę propagandą per spaudą, radio, susirinkimus ir t. t. Ypačingai veikia dvi didžiausios partijos — konstitucionalistų (P. C.) ir respublikonų (P. R. P.) Atrodo, kad daugiau šansų rinkimus laimėti turi konstitucionalistų partija, kuri yra dabartinės valdžios šalininkė.

I S. Paulo atvyksta trys nauji mokytojai.

Iš patikimų šaltinių teko sužinoti, kad į São Paulo iš Lietuvos atvyks trys nauji mokytojai, kurie dirbs mūsų mokyklose. Vienas iš jų p. Lastauskas, kuris dirbo Panevėžio miesto prad. mokykloje Nr. 1. iš Lietuvos išvyko kovo mėn. pradžioje. Kiti du atvyks kiek vėliau. Po 3—4 mėnesių atvyksias dar ketvirtas lietuvių mokytojas, kada bus užbaigta statyti ketveitroji lietuvių mokykla Parque das Nações.

Mirė Admirolas Betty.

Anglijoj mirė žymus anglų admirolas Betty, kuris Didžiojo Karo metu vadovavo Anglijos karo laivynui. Admirolas Betty laikomas labai daug nusipelnusių anglų tautai ir valstybei.

São Paulo Lietuvių Žiniai!

Šių metų kovo mėn. 14 dieną DARIAUS — GIRĖNO VARDŲ SALĖJE, RUA LITHUANIA NR. 13 (Mokos liet. mokykloje)

žinomas mūsų kolonijos dainininkas

Telesforas Mažeika

RENGIA

GRANDIOZINI KONCERTĄ

Be T. Mažeikos programoje dalyvaus žymus italų dainininkas, tenoras Domingo Macrin ir smuikinininkas p. V. Ogževaila.

Programoje bus išpildyta žymiausių kompozitorių: Rubinsteino, Gurovo, Meyerbeero, Verdi, Carlo Gomes ir lietuvių kompozitorių — Kačanausko, Šimkaus ir kitų klasiniai dalykai. Po programos šokiai iki 4 val. ryto. Pradžia 8 val. vakaro.

Griež p. V. OGŽEVAILOŠ vedamas orkestras.

Įėjimas tik su pakvietimais, kuriuos prašoma būtina pasirūpinti iš anksto. Pakvietimai gaunami «Lietuvio» redakcijoj, pas liet. mokyklų vedėjus, Mokos sportininkus ir kitur.

Vokietija atsisakė toliau pripažinti Lokarno sutarti.

Kovo 6 dieną «Reicho» vyriausybė įteikė Anglijos, Prancūzijos, Italijos ir Belgijos Ambasadoriams Berlyne memorandumą, kuriame oficialiai pranešama, kad Vokietija siekdamu sau lygių teisių, atsisako toliau nuo Lokarno sutarties ir užima Reino «demilitarizuotą» zoną. Tačiau po memorandumo įteikimo, vokiečių kariuomenės dalys įėjo į Reino zona, kuriuoje, einant Lokarno sutartimi, Vokietija neturėjo teisės laikyti savo kariuomenės.

Šis Hitlerio žygis visoje Europoje sukėlė didelę sensaciją ir susirūpinimą. Ypačingai susirūpino Lokarno sutartį pasirašiusios valstybės, Anglija, Prancūzija, Belgija ir Italija. Lokarno sutarties sulaužymas laikomas pavojum Prancūzijai ir Belgijai iš Vokietijos pusės.

Savo memorandume Vokiečia sakosi, kad ji sutinkanti tuč tuojau pradėti naujas derybas dėl sudarymo nepuolimo sutarties su Belgija ir Prancūzija 25 metams. Vokietija sutinkanti, su tam tikromis garantijomis, sudaryti nepuolimo sutartis ir su visomis kaimyninėmis valstybėmis.

Šiomis dienomis Paryžiuje buvo susirinkusi, Lokarno sutartį pasirašiu-

sių valstybių konferencija, kuri gyvat svarstė dabartinę politinę padėtį. Šis reikalas bus svarstomas Tautų Sąjungos nepaprastam posėdy, kuris įvyksta šį šestadienį Londone. Naujausios žinios praneša, kad Vokietija Londono pasitarimuose nedalyvausianti. Prancūzijos vyriausybė nusistatėsi imti visų galimų priemonių, kad Lokarno sutarties sulaužymas būtų atstatytas. Priešingu atveju, numatoma net pavartoti ekonomines sankcijas prieš Vokietiją, Prancūzijos nusistatėmūi pritaria Anglija ir Belgija. Pasitarimai dėl Lokarno sutarties sulaužymo eina ir kitose valstybėse.

Dideli potviniai Kaune.

Telegrama iš Lietuvos iš kovo 11 dienos praneša, kad Kaune prasidėjo labai dideli potviniai, kurie padarė nemažą nuostolių. Vanduo užliejo visą senamiestį. Nemuno ir Neries vanduo pakilo ligi 2 metrų.

LIETUVOJE

Šiauliai turės kultūrklubą ir juriskonsultą.

Generalinė Darbininkų Atstovybė plėsdama savo veiklą, šioms dienoms buvo nusitūstusi į Šiaulius reikalų vedėja S. Miškinį surasti steigiamam Šiauliuose darbininkų kultūrklubui reikiamą patalpą, žmones ir juriskonsultą, kuris teiktų Šiauliu miesto darbininkams ir tarnautojams teisinius patarimus ir rašytų pagal reikalą į teismus prašymus įvairiais dirbančiųjų reikalais.

Patalpą stengiamasi surasti labai erdvią ir didelę, kurioje galėtų sutilpti nemaža žmonių. Juriskonsultu kviešti nūnatomą vietos advokatą p. Justiną Serkšnį.

Reikia pažymėti, kad šiais metais visais reikalais nemaža rūpesčio rodo ir Šiauliu apygardos darbo inspektorius.

Netrukus tokie klubai numatoma steigti ir kitose provincijos pramonėse.

Laivai Sov. Rusijai statomi Klaipėdoje.

Klaipėdoje yra garsi laivų statybos bendrovė Lindenu. Ši laivų statymo bendrovė jau yra pastatiusi laivų keliam valstybė. Šiomis dienomis su Lindenu bendrove pradėta vesti derybas Sovietų Rusijai, kuri nori čia statydinti didelius ir mažesnius laivus. Derybos sėkmingai vyksta ir einama prie susitarimo.

Tarsis visos Lietuvos ir Klaipėdos kr. manufaktūros importininkai.

Prekybos ir pramonės rūmai buvo suaukę jau kelis manufaktūros importininkų pasitarimus. Tuose pasitarimuose nutarta įsteigti Lietuvoj manufaktūros importininkų sąjungą, ir išrinkta tuo reikalu komisija, kuri paruoš są-

jungos statutą. Kai statutas bus paruoštas, tai prekybos ir pramonės rūmai suauks visos Lietuvos ir Klaipėdos krašto manufaktūros importininkus bendram pasitarimui aptarti paruoštąjį statuto projektą.

Plentų sargai turės valdžiuskus butus

Kelių valdyba kartu su naujų plentų statybos darbai, yra nusistatiusi pastatyti naujus plentų sargams namus, kuriuose plentų sargai galės gyventi. Namai suprojektuoti nedideli bet gražūs ir bus statomi draug su plentais. Šiemet numatytam praversti plentais nuo Striūnos upelio iki Ariogalos tilto ir nuo šio tilto iki Raseinių bus pastatyti 16 sargams namelių.

Is Lietuvos vėl važiuos darbininkai į Latviją.

Teko patirti, kad Latvijos žemės ūkio organizacijos vėl nutarė pradėti rūpintis parsigabanti darbininkų žemės ūkio darbams is Lietuvos. Tuo reikalu su Lietuvos vyriausybe atvyka tartis latvių žemės ūkio organizacijų atstovai. Reikia pažymėti, kad peritų metų is Lietuvos į Latviją buvo išvykę apie 5.000 darbininkų.

Ką nutarė Lietuvos verslininkai.

Vasario mėn. Kaune įvyko Lietuvių verslininkų sąjungos skyrių atstovų metinis suvažiavimas, kuriame išrinkti nauji sąjungos valdomieji organai ir pakeisti įstatai. Suvažiavime buvo aptarta daug svarbių Lietuvos verslininkams klausimų ir padaryta kai kurie nutarimai. Nutarta kuo plaudesni kontaktą palaikyti su Klaipėdos Lietuvos verslininkais ir bendrai su Klaipėdos krašto. Ateinančią vasarą is Klaipėdos krašto bus suruošta eksesur-

sija į Švediją. Be to, bus daromi žygiai, kad is Klaipėdos krašto į Kauną per parą eitų da trūkiniai. Toliau buvo aptarti amatininkų reikalai ir nutarta rūpintis kuo greičiau įsteigti atatininkams amatininkams kredito įstaigas.

Pradėta remontuoti „Lituanika“ II

Karo aviacijos dirbtuvėse pradėta remontuoti „Lituanika“ II. Taip tgiak lėktuvas „Lituanika“ II nebuvo remontuojamas tik dėl to, kad is Amerikos nebuvo gauta to lėktuvo braižinių. „Lituanikos“ II remontas bus baigtas tik pavasarį, nes kai kurios reikalingos pakeisti reiktuvo dalys išrašytos net is Amerikos.

Nori įvesti džiuvos rinkliavą.

Drangija kovai su tuberkulozu paruoše memorandumą, kuriame prašo vyriausybę išleisti įstatymą, pagal kurį būtų apdedamos kai kurios prekės, kaip tabako gaminiai ir kitos, atitinkamu mokesčiu. Tas mokeskis būtų skiriamas kovai su tuberkulozu.

Daroma žygių pagerinti kumečių būklę Klaipėdos krašte.

Klaipėdos krašto darbininkų ir amatininkų susivienijimas daro pastangas pagerinti kumečių būklę. Tam reikalui jie susivienijimo artinamuose teitybe bus sudaryta laukų darbininkų taryba. Ši taryba rūpintis, kad būtų neskraudžiami kumečiai. Pastebėjusi dvaruose nenormalumus, juos kels aikštėn, ir per atatininkams valdžios organus darys žygių skriaudoms atitaisyti.

Neužmirštami Br zilijos lieuviai

Drangija Užsienio Lietuviams Remti rūpinasi visais emigravusiais į užsienius lietuviais. Neseniai draugija pasiuntė Brazilijon São Paulo lietuviams pradžios mokykloms vadovėlių už 1.300 litų.

Darbininkų vaikams mūrinė mokykla.

Kauno apskrities savivaldybė šių metų pavasarį pradės statyti dvi mūrinės pradžios mokyklas: Palemonė 4 komplektų, o Serežnių 5 komplektų. Palemonė bus statoma mūrinė mokykla tik dėl to, kad Palemonė plytų fabriko darbininkų vaikai turi kiekvieną dieną gana tolokai vaikščioti į mokyklą. Tos mokyklos statybai Palemonė plytų fabriko savininkai pasižadėjo nemokama duoti 100.000 plytų ir žerpių. Palemonė ir Serežniūs mūrinės mokyklos galutinai bus įrengtos sekantių mokslo metų pradžioje.

Policininkai galės bausti.

Prieš porą metų vidaus reikalų ministerijoj buvo pradėtas ruošti įstatymas, pagal kurį policininkams galėtų gavė, piliėčius administraciniai bausti. Bet tas įstatymo projektas taip ir liko iki šiam laikui neparuoštas.

Kadangi byloms už girtuokliavimą ir triukšmo kelimą apylinkių teismai yra labai apsnukinti, tai vidaus reikalų ministerijoj vėl keliamas klausimas apie minėto įstatymo reikalingumą.

Teisė inžinierius už darbininko užmūsmą.

Prieš kurį laiką akc. b-vės „Nemunas“ fa rike dėl neprisiėkimo asmens saugumo taisyklių eiktros srovės buvo užmoštas darbininkas Grušankas. Už tai dviems inžinieriams M. ir M. buvo iškeita baudžiamoji byla Kauno apygardos teisme. Tačiau kaltinamiesiems pavyko teisme įrodyti, kad ne jie kalti dėl buvusių „Nemuno“ fabrike ne tikslumų. Apygardos teismas abu inžinierius išteisino. Akc. b-vės „Nemunas“ už darbininko gyvybę velionies šeimai atlygino.

TIK „LIETUVY“ PASISKELBĖS TAMSTA TURĖSI IS SKELBIMO NAUDA. SKELBIMU KAINOS PRIEMANIAUSIOS.

Dr. D. Cesevičius.

Lietuvos finansų ūkis keleriais paskutineriais metais.

(pabaiga)

1931 metų biudžetas pasiekė savo kulminaciją punktą. Pajamos tada pasiekė 315 mil. litų (įskaiciūs pertekliaus fondo pajamos — net 340 mil. litų), o išlaidos 338 mil. lit.

Bet kaip tik tuo pat laiku pasaulio ūkio krizė įgavo labai aštrių formų ir įtraukė į savo nelemtą ratą Lietuvos tautos ūki. Eksportas ėmė mažėti, o susilpnėjusi krašto pirkimo galia numuė ir vartojimą. Valstybės pajamos sumenko, ir 1932 m. teko sumažinti biudžetą.

Zymus ir gana staigus išlaidų sumažėjimas sudarė didelį sunkumų visam tautos ūkiui, kuris buvo valstybės išdoro palaikomas. Finansiniai tuo būdu reikalai užvis daugiausia parūpo vyriausybei ir uždavė jai visą eilę naujų problemų, kurių išsprendimui dėl tebevykstantios krizės vis iškyla naujų kliūčių.

Krizė privertė taip pat valstybę savo mažėjiančias pajamas naudoti kuo- taupiančiai ir kiek galima produktyviau; stengiantis mokesčių suauodojimą vesti ne kapitalus naikinančią, bet juos gausinančią politiką ir siekti gali-

mai aukštesnius mokesčių reprodukcijos. Dėl to tad valdininkų algos buvo numuštos ir be to pravesta ūkiškojo racionalumo dėsnių mokesčių reforma, nevenigiant paliesni socialinės politikos planų ir nauovisų finansinio mokslo dėsnių.

Šią tendenciją aiškiai patvirtina paskutineriais metais išleisti naujieji mokesčių įstatymai.

Metu akį į dabartines Lietuvos finansų politikos finansiniai — ūkiškas išdavas, reikia pripažinti, kad vyriausybė tikr į yra pavykę išlaikyti savo ūkio pusiausvyrą. Jei paskutinių ketverių metų biudžetas, palyginti jį su aukštos konjunktūros metais, ir krito, tai puolusios ūkio kainos sudaro tam lyg ir kompensatą, nors ir nevisa pilną.

Lietuvos finansų ūkis, pagaliau, nepatįsta biudžeto deficitų ir jo taupumas ir lygsvara yra svarbiausi Lietuvos finansų ūkio politikos dėsniiai.

Zupkus.

Meilės laišškai.

(Apsysakūtė is darbininko jaunuolio gyvenimo)

(pabaiga)

— Atmint, kad aš juos greitai is tavęs pareiklausiu. Jie man toki brangūs, toki brangūs... Tu rašai, kaip tikras poetas. Jau nuo atstantos aš pradėtu žiūrėti pro langą ir sėkti laiskaneį, kad pirmoji išbėgčiau ir niekas nepastebetu.

Taip tęsėsi gana ilgai. Jievtė vis grąžindavo tam tuos pačius laiškus, ir buvo bepradedanti su juo viešiau susukti ir rodytis. Tik kartą, kada jau laišku turėjo būti apie 40, Jievtė atėjo į tą patį Rotosės sodelį paniurusi nusiminusi ir pikta.

— Kas atsitiko, Jievtė?
— Kaip tau negėda klausit! — žvilgterėjo ji Adomui į akis.
— Dėl ko? Aš nieko nežinau.
— Žinoma, ką tu žinai. Aš jau aną savaitę pastebėjau, kad tu mane nustoji mylėti, bet dar laukiau. Per šią savaitę įsitikinau. Nustoji tu mane mylėti.

— Jievtė, apsiarok, ką sakai.
— Ne, ne, nebemylė tu mane. Koki dabar tavo laiškait? Nuobodžiuai! Ar toki buvo pirmieji? Pirmuose laiškuose kiekvienam žodyje jaučiau tavo

širdį, o dabar...

Jievtė akyste ašaros. Adomas norėtu susijuokti arba prisipažinti, kokią jis komediją suvaldino, išaiškinti jai, kad visi tie laiškait buvo tie patys pirmieji, bet n.drįso.

— Netiesa, Jievtė, myliu tave dar labiau negu pirmą.

— Bėgėdis, meluoji! Tik suvedžioti nori. Še, atsiimk ir tuos paskutinius laiškus, man nereikia.

— Jievtė!
— Nereikia, nereikia, melagis!

* * *

Adomas grįžo namo. Ir pikta jam ir skaudu. Vėl rymo jis ant stalo ir negali suprasti, kodėl tie patys laiškait pradžioje buvo toki brangūs, o dabar pasirodė niekam tyke, šaltai. „Gal ji kitą turi? Ne, to negali būti“. Jis puikiausiai viską žino.

Ar gi neuėis? Kad skaniausias vaisius, jei tik kasdieną valgytin — pašvink!“

Dvi dienas panerimavęs pagaliau tvirtai nutarė:

— E, ar darbininkui jaunuoliui susidėti su tokiom pavom, kurios fan-

Valstybės ūkis vedamas taupiai ir tvarkingai.

Valstybės Kontrolė jau parengė 1934 metų valstybės biudžeto vykdymo apyskaitą. Ta proga Valstybės Kontrolierius inž. K. Šakenis, paaiškino, kaip buvo įvykdytas 1934 metų valstybės biudžetas.

Iš apyskaitos matyti, kad 1934 metais į Valstybės Išdą įpaukė paprastų ir nepaprastų samatinių pajamų Lt. 257.598.373,37, o paprastų ir nepaprastų išlaidų turėta iš viso Lt. 251.760.305,74. Tuo būdu 1934 metais samatinių pajamos viršijo samatines išlaidas Lt. 5.838.068 63 ir šita suma padidėjo Valstybės Išdą rezervų fondas, kuris 1935 m. sausio 1 d. buvo lygus Lt. 35.098 356 38.

Bendrai imant, valstybės biudžetas vykdomas griežtai prisitankant pajamų ir išlaidų samatui. Jeigu paskutiniaisiais metais, kaip aukščiau buvo nurodyta, yra buvę nedidelių nepriteklių arba perteklių, tai to reikšmingumo reikia ieškoti tose nenormaliose sąlygose, kurias valstybės ūkiui paskutiniaisiais metais tenka patirti. Užėjus krizei, daug sunkiau yra apskaičiuoti iš anksto numatomas gauti pajamas ir čia nukrypimas nuo samatos buvo beveik neišvengiamas. Mažėjant pajamoms, reikėjo mažinti ir išlaidas. Dėl to valstybės biudžetas paskutiniaisiais metais buvo suvedamas daug mažesne suma, negu prieš krizę. Mažinant išlaidas, reikėjo prarasti visos samatos didžiausią taupumą.

Ir iš 1934 metų valstybės biudžeto vykdymo apyskaitos galima pasidaryti išvadą, kad valstybės ūkis yra vedamas taupiai ir tvarkingai. Dėl to net sunkiais ūkio krizės laikais valstybė nėra su aukojuosi išdų rezervų kurie išimtingai atidedami „juoda diena“.

Prie ledų kirtimo, krovimo ir vežimo darbų dirba apie 200 žmonių su 80–90 arklių.

Pašalus alaus brauoriai ir kitokios dirbtuvės pradėjo apsirūpinti leduis. Prie ledų kirtimo, krovimo ir vežimo

darbų vasario mėn. 12, 13 ir 14 d. Kaune dirbo iš viso apie 200 darbininkų su 80–90 arklių. Kadangi šiemet labai skubama leduis apsirūpinti, tai ledui, imami iš Nemuno ne tik ties Karmelitais ir Žiemos uoste, bet ir Šančių rajone ir iš Neries. Už pristatytą ledą vežimą šiemet mokama po 1,50–1,75 lt. Miklesni ledų vežėjai neblogoi uždirba.

Vyriausybė rūpinasi Lietuvos energijos ištekliais.

Lietuvoje, kaip ir kituose kraštuose, yra nemažai nenaudojamų energijos išteklių. Iki šiol beveik nieko nebuvo daroma, kad tie išteklių būtų apsaugoti ir racionaliai naudojami bei vaiduoti. Dabar šiuo reikalu susirūpinę vyriausybė. Ministrų Kabinetas vasario 4 d. posėdyje priėmė „Lietuvos medžiaginės jėgos bei žemės turtais komiteto statutą“. Šio komiteto uždavinys bus tirti Lietuvos energijos išteklius ir svarstyti jų racionalaus naudojimo, valymo bei apsaugos klausimus. Šis ko-

mitetas bus sudarytas iš Susisiekimo, Finansų, Žemės Ūkio, Užsienio Reikalų Vidaus Reikalų, Krašto Apsaugos Ministrų, Universiteto, L. Banko, inž. organizacijų, Prek. ir Pram. Rūmų atstovų, iš viso iš 14 narių, ir veiks pagal Susisiekimo Ministerio patvirtintą darbo planą.

Amerikos lietuvių delegacija tarsis dėl akcinės bendrovės prekybos laivynui steigti.

Amerikos lietuvių iškėlė sumanytą suorganizuoti Lietuvos akcinę bendrovę, kurios tikslas būtų steigti Lietuvos prekybos laivyną. Greitu laiku į Kauną atvažiuos Amerikos lietuvių delegacija, kuri tarsis su vyriausybės ir privačių firmų atstovais apie šitos idėjos įgyvendinimo galimumus. Norima kad projektuojamoji bendrovė dalyvautų ir Lietuvos vyriausybė.

Darbininkai remia ginklų fondą.

Ligi šiol ginklų fondui be daug-

lo kitų aukų ir darbininkai yra paaugę keliolika tūkstančių litų. Aukos gautos iš Klaipėdos Šiaulių ir kt. vietų darbininkų, o iš kitų dar laukiama, nes yra pasižadėjusii. Kal kur darbininkai ginklų fondui aukoja dėjų gautamo atlyginimo ir dar surengia kokių nors pramogų, kurių pelną taip pat skiria ginklų fondui. Pirmieji taip pasirodė Panevėžio darbininkai.

VISUR IR VISADA BŪK LIETUVIS!

O kiekvieno lietuviu – išeivio pareiga skatytii didžiausii, įdomiausii ir pigiausii visoje Pietų Amerikoje savaitraštii «LIETUVIS».

Būtinai pasistengįsigyti nuosavą žemės sklypą šiame puikioje priemesty.

Pigiausias mėnesinis ratas. Duodame statybai medžiagą.

Centralinė: Praça Antonio Prado, 3 sob. Tel. 2-5023.
Rastinė: Villa Prudente: Rua Cap. Pacheco Chaves 114.
Vietoje: Av. Zelina 33

Reikalingi agentai, kreiptis į Villa Prudente raštine.

tazijom gyvena ir svaioja, kad jos esančios dangaus žvargždesi! Ne. Kiekvienam savo. Geriau dar pasimokyti pasilavinii ir susikurti šokių tokių ateitį. Kvaila buvo Jievtutė, tozu kvailam ir teks.

Seštadienį, kai darbininkų atstovybė vėl ruošė paskaitą ir diskusijas apie darbininkų klausimus, Adomas, kad ir jaunuolis, buvo pirmose eilėse.

Agronomas Jonas Zabrockis.

Medvilnės rinkimas.

(Specialiai «Lietuvini»)

Pastarojuoju laikų medvilnės kultūra Brazilijoje pradama smarkiai rūpintis. Kylant medvilnės (vatos) kainai, daugėja jos auginytojų skaičius ir, savaime aišku, plečiasi pati gamyba. Įvairiose Brazilijos vietose jau yra nemažai lietuvių auginančių medvilnę. Būsiu labai patenkintas, jei šis žingsnis iš praktiškių žinių bus tiek naudingas mūsų tautiečiams, medvilnės augintojams.

Gerai ir stropus medvilnės nurinkimas yra labai svarbus, nes nuo jo daug priklauso produkto rūšies gerumas. Naūtenka vien gerai vasių užauginti. Reikia ypatingą dėmesį kreipti ir į tinkamą jo paruošimą pardavimui, nes ti-

tu būdu galima turėti didesnę pelną. Kas turi reikalą su medvilnės kultūra, tas gerai žino, kad jos gerumas priklauso nuo dangelio sąlygų. Kurų tarpe svarbus turi didžiausias svarbos. Tik švarti, gerai nurinti ta medvilnė prisikiama prie gerų rūšių.

São Paulo estado visa medvilnės produkcija skirstoma pagal svarumą į 9 laipsnius, būtent: 1, 2, 3, ir 4 yra gerųjų rūšių laipsniai, 5, 6, 7, 8 ir 9 yra laikomi blogais rūšiais. 5 laipsnis yra kaip bazė tarp gerųjų ir blogųjų rūšių.

Atsižvelgiant į medvilnės rūšis ir kiekvienos rūšies kokybę skiriamas, turime teisę, kad mūsų pagamintas produktas būtų svarus ir patenkis į geresniųjų rūšių laipsnius. Čia ir yra svarbu medvilnė gerai nurinkti.

Kada ir kaip turi būti medvilnė nurinkama? Patsai dirbas atliekamas atsižvelgiant į sėjimo laiką ir oro sąlygas. Visa medvilnė, kuri buvo pasėta spalio mėnesį ir turėjo plaunias augimui sąlygas, gali būti pradėta rinkti apie kovo mėnesio vidurį. baigiantis lietaus periodui. Geriausiai nurinkinėti medvilnę tada, kai modelyje yra mažiausiai 4–5 gerai nunokę ir atsidarę vaisiai.

Ne visuomet medvilnę galima nurinkti vienu laiku. Dažniausiai tenka žiūrėti į sėjimo laiką, modelių atmainas vasių nunokimą ir darbą paskirstyti. Negalima medvilnės rinkti lietingu laiku ir anksti rytą su rasa, kada ji nėra

pakankamai sausa. Drėgna medvilnė labai staigiai rūsta ir dega, kas labai kenkia pluošto savybėms, ypač spalvai. Skinant medvilnę saulėtą dieną, naudinga yra dar ją gerai padžiiovinti saulės kaitroje, kad išgaruotų visa užsikūsi drėgna.

Nurinkę ir gerai išdžiovinę medvilnę, galime būti ramūs, kad nieko ne nustosime ir nebus pavojaus jai gesti. Pirmoj eilėj reikia rinkti tik gerą ir švarti medvilnę atsakrai, o tik paskutini blogesnę. bet joki būdu nemaišyti geresnės su blogesne. Negalima rinkti ir maišyti medvilnės, kuri sugadinta vi sokiu vabzdžiu, lęgu ir kitų parazitų, nes ji labai žemina produkto kokybę ir verte. Taip pat nepatartina rinkti medvilnės nuo žalių, nenunokusių medelių, nes šios rūšies medvilnė yra greiti pastebima ir neturi pastovumo.

Nurinkus medvilnę ir neturint galimybių jos greitai paruošti, reikia sten gis užlaikyti ją sausiai, maišuose ir iš lentų padarytose tam tikruose aruodose, žiūrint kaip kam yra patogiau ir ekonomiščiau.

Ilgesnį laiką palikta medvilnė ant medelių irgi labai daug nustoja, nes saulė, lietus, vėjas ir kitos gamtoje vykstančios atmainos pakeičia pluošto spalvą, daro jį šurkščiu ir nepastoviu. Juo stropiau ir geriau medvilnė bus renkama ir nurinkus prižiūrėta, tuo geresnė rūšis bus gauta, ir, kuogeresnė rūšį paraiminsime, tuo didesnį pelną iš medvilnės turėsime.

V. Gytis.

Valso sūkury.

Salėje sukasi margos poros, Aplinkui muzikos balsai. Kiekvienam praleist vis noris Nuobodų laiką tik linksmai.

Tik tu mėlvas akis nuleidus Lūputės – liūdna šypsena, Išbalęs tavo gražus veidas Lyg marmorinė statula.

Ko liūdi jauna tavo siela? Mintis tavąšias kas atspės?.. Sakyk, išreikš man tavo gėjų Tada krūtinėj palengvės...

Sakyk kas sloja tau krūtinę? Akis kam temdo liūdesys?.. Po šios nakties aušra rytinė Liūdnąšias mintis išsklaidys.

Salėje sukasi margos poros, Aplinkui muzikos balsai Tik tu dainuoti nebenori, Tik tu vienutė nešypsai...

TIK «LIETUVI» SKAITYDAMAS VISKĄ ŽINOSI.

Vietos lietuvių gyvenimas.

LIETUVIŲ S-GOS BRAZILIJOS POSĖDIS.

Praciant šeštadienį L. Namuose įvyko elinis Liet. S-gos Brazilijos posėdis. Buvo svarstoma keletas klausimų. S-gos pirm. A. Majui susirgus ir neatvykus į posėdį, buvo išrinktas posėdžiui vesti prezidentas iš J. Čiuvinško ir E. Pažeros.

Pirmoji eilė svarstyta L. Namų reikalai. Nutarta L. Namų patalpų išnuomavimą pavesti S-gos reikalų vedėjui St. Vancevičiui. Toliau buvo svarstyta L. Namų įsigijimo nuosavybės klausimas. Numatyta S-gos vardu užtraukti paskolą ir įsigyti nuosavus namus Bom Retiro rajone, kuriuose tilptų mokykla redakcija ir kitos reikalingos S-gos įstaigos. S-gos reikalų vedėjui S. Vancevičiui pavesta pasiteirauti šiame rajone apie pardodamųjų namų bei sklypų kainas ir pardavimo sąlygas.

Toliau buvo svarstoma mūsų mokyklų reikalai. Pranešimus apie dabartinę mokyklų būklę padarė trijų mokyklų vedėjai: L. Gaikalas, L. Majienė ir Ir. E. Pažera. Mok. Naltvaika posėdy nedalyvavo, todėl ir pranešimo iš savo vedamos mokyklos nepadarė. Iš pranešimų paaiškėjo, kad geriausiai laikosi Vytauto Didžiojo mokyklą Vila Beloje. Gana gerai laikosi ir Dr. J. Basanavičiaus mokykla Vila Anastasio. Dr. Vinco Kudirkos mokykla šiuo metu turi skolų ir veikia silpniau. Dėl kilusių visuomenės jau žinomu, kivirčių ir tam tikrų asmenų agitacijos organizuoto boikoto, Dr. V. Kudirkos mokyklą liet. kalbos pamokas lanko nedidelis mokinių skaičius. Nutarta apie tai painformuoti p. Konsulą ir prašyti jo padaryti reikalingų žygių nekurių svarbesniųjų mokyklų reikalų sutvarkymui. Nustatytas visose mokyklose sekantis mokėstis už mokslą: Dr. V. Kudirkos ir Vytauto Didžiojo mokyklose 2\$000 kiekvienam lietuviui mokiniui ir 5\$000 svetimauciams; atstogų metu mokėstis neimamas. Dr. J. Basanavičiaus mokykloje taip pat po 2\$000 liet. mokiniams ir 5\$000 svetimauciams. Kadangi ši mokykla turi mokėti po 85\$000 mėnesį dar už sklypą, tai nutarta imti mokėstį ir už atostogų laiką. Vysk. M. Valančiaus mokykloje mokėstis nustatytas po 3\$000 mėnesį ir svetimauciams po 5\$000. Šioje mokykloje yra mažiausiai mokinių ir ji randasi nuomuojamose namuose patalpose. Be to, beveik neturi jokių mokslo priemonių ir j kitų dalykų.

Pabaigoje kalbėjo dar chorvedys J. Siankūnas, kuris išdėstė motyvus pranešė, kao organizuoja naują kolonijos chorą ir prašė S-gos tam darbe kiek galima padėti. Nutarta šį naudingą chorvedžio darbą visais atvilgiais paremti.

Apsvarsčius keletą mažesnės reikšmės klausimų, posėdis baigėsi 7 val. vakaro.

Rep.

S. PAULO LIET. KLUBO VALDYBA PASISKIRSTĖ PAREIGOMIS.

Šeštadienį, kovo 7 dieną «Lietuvio» redakcijos bute įvyko S. Paulo Liet. Klubo v-bos posėdis. Naujoji valdyba pasiskirstė pareigomis sekančiai: pirmininkas St. Vancevičius, vice-pirm. T. Mažeika, išdinin. A. Majus, sekret. K. Bratkauskas ir v-bos nar. J. Džingelis.

Nutarta kovo 28 dieną surengti koncertą — balių L. Namų salėje su muzikaline programa. Programą paruošti pavesta p. J. Stankūnui ir T. Mažeikai. Numatoma po Velykų surengti didelį koncertą skandinavų salėje, ant rua Nestor Pestana Nr. 21. Klubo veikimas gyvėja.

Narys.

IŠVYKO P. GRABLIAUSKAS.

Kovo 10 dieną išvyko į Lietuvą p. Grabliauskas, kuris S. Paulo mieste viešėjo keletą dienų. P. Grabliauskas dar kelioms dienoms mano apsistoti Afrikoje.

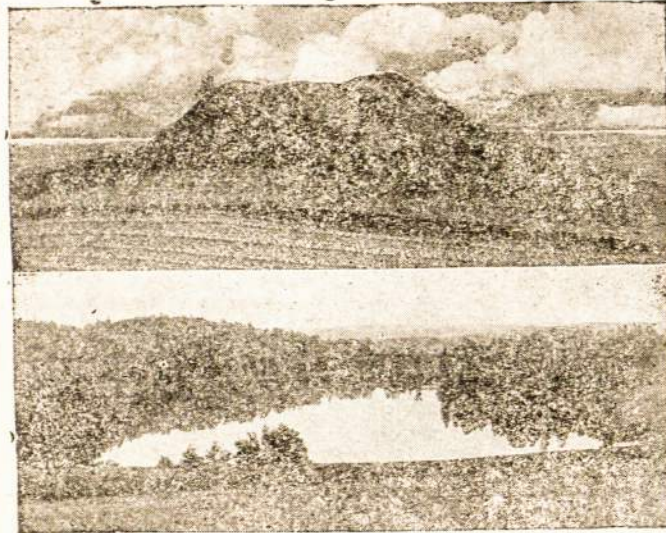
Rep.

ATVAŽIUOJA RAŠYTOJAS MATAS ŠALČIUS.

Šį šeštadienį, kovo 14 dieną, į Santos atvažiuoja rašytojas ir garsus keliautojas po įvairias pasaulio šalis p. Matas Šalčius. Rašytojas M. Šalčius vyksta į Argentiją ir šiuo kartu Brazilijoje nemano apsistoti. Į Braziliją, kiek teko patirti, jis atvyks tik vėliau. Be Argentinos ir Brazilijos p. Matas Šalčius manęs aplankyti ir kitas Pietų Amerikos šalis.

P. M. Šalčių pasitikti Santos uoste vyksta «Lietuvio» redaktoriūs St. Vancevičius.

Rep.

Iš Aukštadvario apylinkių: viršuje vad. Na; oleono kepurė, apačioje Skruobilio ežeras.

T. MAŽEIKOS KONCERTAS.

Šį šeštadienį mūsų kolonijos dainininkas p. Teleforas Mažeika rengia didelį koncertą Dariaus — Girėno salėje rue Lithuania Nr. 13 (Mokoje). Tikimasi, kad j mūsų žymaus dainininko koncertą atsilankys daug publikos iš įvairių S. Paulo miesto rajonų.

Rep.

TĖVŲ SUSIRINKIMAS VILA ANASTAZIJOJE.

Vasario mėn. 29 d. D-ro Jono Basanavičiaus mokykloje įvyko mokinių tėvų susirinkimas. Į prezidentumą buvo išrinkta P. Sinauskas ir A. Sinkus. Išrinktas naujas Tėvų Komitetas ir nauja Revizijos komisija. Į Tėvų Komitetą įeina: pirm. M. Skadas, sekret. J. Džingelis, išd. A. Sinkus, vicepirm. J. Valulis ir iškvedis J. Makaveckas. Į Revizijos Komisiją išrinkta S. Jonaitis, K. Stuoja ir P. Sinauskas. Apsvarstyta keletas svarbesniųjų mokyklos reikalų. Po susirinkimo išrinktas Tėvų Komitetas padarė pasitarimą, kuriame nutarė aukščiau minėti pinigų naujai rašomai lentai įrašyti.

E.

PAMINĖJO ŠV. KAZIMIERĄ.

Šv. Kazimieras yra Lietuvos Patronas, taip pat ir lietuvių skautų Patronas. Šio Paulo skautai savo Patroną minėjo Vila Anastazijoje ir Bom Retire. Vila Anastazijoje buvo paminėta kovo 4 d. darant bendrą sueigą su sekančia programa: 1) pasikalbėjimas apie šv. Kazimierą, 2) gimnastika, 3) dainos. Pasikalbėjime skautų vadas mok. Ed. Pažera ypatingai išsklėdė šv. Kazimiero nuolankumą, maldingumą, gerus darbus ir susivaldymą. Ragino pasekti šv. Kazimiero dorybėmis. Bom Retire paminėjo skautės kovo mėn. 8 d. su panašiai programa, kaip ir Vila Anastazijoje.

E.

BIAURUS MELAS APIE MOKOS SPORTININKUS.

Nors visi gerai žino, kad «Liet. Aidas Braz.» yra šmeiščių ir provokacijų laikraštis, tai j jo menagingus straipsnius ir korespondencijas nevertėtų kreipti dėmesio, tačiau nuolatiniai melai ir provokacijos kartais ir suklaudi-

VIS TIK KEISTA.

Nesenai «Lietuvy» tilpo žinutė apie tūlą p. Kairovskį, kuris pasijuto užgautas ir kreipėsi į redaktorių, prašydamas korespondencijoje išskeltus faktus — kad jis apgavęs kun. Sugintą ir p. Steponaičio advokatą, — atfaukti. Redaktorius sutiko su sąlyga, kad iš minėtų asmenų Kairovskis gaus pareiškimus raštu. P. Kairovskis pažadėjo raštus gauti ir sutartą dieną atnešti į redakciją, bet iki šiol nepasirodė.

Perieitami gi «Šviesos» numeriai skaitome užuojautą p. Kairovskui, kuris esąs «nekalts» ir kurį «Lietuvis» apšmeižęs, nesgirdi, kun. Sugintui Kairovskis skolą gražinęs. Labai džiaugiamės, kad mūsų Klebonui taip laimingai pavyko skolą atgauti... Kiek žinome, kun Sugintas p. Kairovskui davė ir raštus pareiškimą, kad pastarasis juo neapgavęs ir p. Steponaičio vardu išviliotus 500\$000 gražino. Tas viskas labai gerai. Keista tik, kad kelios dienos prieš «Šviesos» paskutiniam numeriui pasirodant, tas pats Klebonas vieur vaikščiojdamas blaiviausiais žodžiais kėlė p. Kairovskį, vandinamas jį vagim, žuliku, paskutiniu sukėm ir panašiai.

Rep.

«VILNIES» S-GOS PADĖKA IR LINKĖJIMAI.

Rio de Janeiro lietuvių organizacijos «Vilnis» valdyba atsiumė padėką ir nuoširdžius linkėjimus «Lietuvio» redaktoriui St. Vancevičiui, kuri šitaip skanba:

«Lietuvio» Redaktoriui
p. St. Vancevičiui
S. Paulo.

Rio de Janeiro lietuvių sąjunga «Vilnis», per įvykusį visuotiną narių susirinkimą, 1936 m. vasario 2 dieną vienbalsiai nutarė padėkoti Tamstai p. Redaktoriui, ir laikraščio Administracijai už siuntinėjimą «Lietuvio», kurį gavome per lėišius 1935 metus. Prašome priiūti mūsų širdingą ir draugišką padėką.

Linkime Tamstai geriausio pasisekimo visuose darbuose.

Pirmininkas Jonas Saurusaitis
Sekret. Juozas Ramanauskas.

NAUJAS LIET. NAMU ŠEIMININKAS

Nuo kovo mėn. 15 dienos Liet. Namų patalpos — atliekami kambariai ir bufetas. Išnuomotas p. Anuliuo. Naujas Liet. Namų šeimininkas mano gerai susitvarkyti, įrengti gerą bufetą, valgyklą ir pensoną.

NESILIAUJA GIRTOKLIAVĖ.

Bom Retiro rajone yra keletas restorantų, kuriuose kiekvieną dieną galima pamatyti girtų lietuvių. Įkauję mūsų tautiečiai daro didelę gėdą lietuviams prieš svetimaucius, dainuodami ir keldami didžiausį triukšmą. Vis tik reikėtų susiprasti ir liautis girtokliavus. Ne vieno panašaus girtuoklio šeimos kenčia namuose vargą ir skurdą. Tokių nemalonų reiškinijų ne kartą teko pastebėti ir kituose, lietuviams apgyventuose rajonuose.

Jonas.

Paieskojimas.

Ona Gružauskienė, gyv. Kaune, Šanėnuose. Kranto Alėja 35, paieško sa vo brolių Joną Šalną, gyvenantį São Paulo mieste. Pats Jonas Šalna ar kas apie jį žino prašome atsiliepti į «Lietuvio» Redakciją.

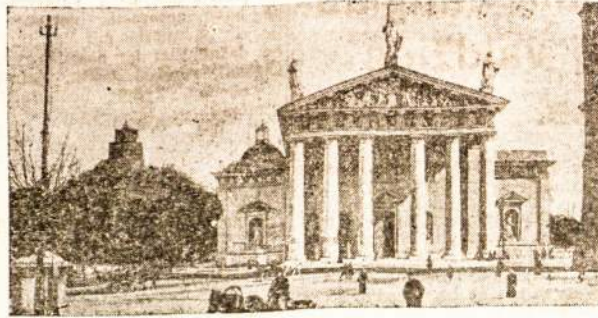
«Lithuanijos» Mokos sk. V-ba.

Lietuvos žmonės apdainuoja Dariu ir Girėną.

Nežürint, kad jau praėjo puse metų nuo Lituano. I skridimo, bet Darius ir Girėno vardai dar vis plačiai tebeskamba viso e Lietuvoje. Ir juo toliau, juo daugiau abiejų didvyrių vardai įsminga į Lietuvos žmonių širdis. Darius ir Girėnas dabar kiekvienam lietuviai yra lyg šventenybė. Apie juos kaimų žmonės yra sukūrusi pasakų, padavimų ir dainų. Dainos vakarais galingu aišu skamba po plačias apylukes, lietuvių širdyse keldamos karžygiškumą ir pasarbą savo didvyriams. Tos dainos skamba ne tik kurioje nors vienoje apylinkėje, bet jos sklinda po visą Lietuvą. Štai viena jų:

(Kiekvienas punktas dainuojamas po du kartus.)

Aušta aušrelė, graži saulėta
Ateina žinėle senai tiketa.
Darius—Girėnas, drąsus lietuviai
Rengias pasiekti Kauką lektuvai.
Lauksiu naujiena širdj ramina —
Skranda lietuviai per vandenyną
Naujorbo mieste renčiasis žmonės,
Kad pamatytų pradžia kelionės.
Spandžia juos rėnkas žmonės širdingai
Linki pasiekti tiksią laimę.
Laimin motutė savo sūneli,
Kad jis pakeltų didį vargeli
Sėdo lakūnai į plieno puikštį
Užia motoras, kelia į aukštį.
Blizga sparneliai ir vėlavėlės
Lekia pakilęs puikštis pasėdės.
Išrisą parą leidžia taip skristi,
Pakol Europos krantus išvyta.
Banos Atlanto blaškos viloja,
Kviečia atsieti savo globoje,
Lakūnai jūrą nūgsta globoti
Žmo kur lėkti ir kur sustoti.
Mato Airiją, Londono namą
Tvankaučių jūrą ir Amsterdamą.
Štai jau ir Prūsų žemę atsiekia,
Viena valanda skristi belieka.
Naktis juodoji apgaubta žemę,
Lokūnams mirtį likimas lemia.

Paverętojo Vilniaus Katedra.

Lietuvų jaučia savo širdyse.
Ašaros spaudžias jų akyse.
Bet nesidz aukit, drąsūs vyriukai—
Pražiūte lenia jums šitie rūkai.
Kaip tik motoras veikti nustoję,
Kriso lėktuvas į žemę tvoję.
Medžiai išluko, žemėn išsiriūvo—
Darius—Girėnas panary žuvo.
Laukia kauniečiai braugti sveteinų,
O jie užmerkė mešvas akės.

Lietuvos žmonės dar ir dabar giliai tebtiki, kad Dariu ir Girėną vokiečiai nušovė. Tai ryškiai matyti, kad ir šios, dabar kaimuose plačiai skambančios, dainos:

Kai pavasarėj gėlės pražydo,
Darius ir Girėnas į Lietuvą skrido
Vai li vai li lia, vai li vai li lia
Darius ir Girėnas į Lietuvą skrido.
Darius ir Girėnas narsūs vyrai buvo,
Atlantą perskridę, Vokietijoj žuvo.
Vai li vai li lia, vai li vai li lia
Atlantą perskridę, Vokietijoj žuvo.
Aidas nuskambejo per visą Lietuvą—
Darius ir Girėnas su lektuvu žuvo
Vai li vai li lia, vai li...
Kai didvyriai žuvo, Lietuva randojo,
Atvežė ju kūnus, gražiai palaidojo....
Vokiečiai barbariai garbės pavydėjo,
Daru ir Girėną kulkomas palydėjo....
Vokiečių saigba negerai palovė
Daru ir Girėną pamatė nušovė....

Soldino miestely pakūteliai čia bėjo
Darius ir Girėnas kraujuose gulėjo....
Miškų ir sodybų medžiai paržydėjo
Daru ir Girėną į kapus lydėjo....
Lietuvos sesutės žalias rūtas skynė
Daru ir Girėną vaikikus nupynė...

Šių dainų žolžiai yra paprasti, bet jie plaukia iš širdies gelmių ir dėl to yra visų mėgiami. Jie ne vienam lietuviui išspraudžia galias ašaras. Čia sūrašytos dainos nėra pilnos. Jos niekada ir nebus pilnos, nes jos nuolat vis kuriamos, išginamos. Jų melodija taip pat yra įvairi. Vienu jų galima pasakyti, tai, kad jos visos yra visų lietuvių turtas, visų kūryba. Ir dėl to jos visiems yra vienodai brangios ir artimos.

Tsb.

VAISIŲ IŠVEŽIMAS IS BRAZILIJOS DIDĖJA.

Didžiausias Brazilijos uostas yra Santos, per karį išvežama labai daug įvairių gaminių į užsienius. Praeitais metais vien įvairių vaisių per Santos uostą išvežta už 51.432.258 milneisus. Vaisių išvežimas žymiai padidėjo.

SPORTAS

FUTBOLAS.

Šį sekmadienį Sporto S-gos «Lithuania» Mokos skyrius turi stiprias rungtynes su brazilu klubu «Uracan» F. C. Rungtinės įvyks «11 Romano» aikštėje 2 val. p. p.

Rungtynes pažūrėti kviečiame mūsų gerbiamą torsidą ir visus prijauniančius.

Tors.

PING-PONG SĂO PAULO.

Šių metų «A. P. P. P.» rengiamose Săo Paulo ping-pongo pirmenybėse dalyvauja ir trys lietuvių ping-pongistai: Juozas Vasiliauskas, Albertas Girėys ir iš jaunesniųjų Stepas Urbietis (14 metų). Šios pirmos etės rungtynėse ir du rievai mūsų kandidatai į jauniesniųjų (infantil) čempionus S. Urbietis ir į III-ios klasės čempionus J. Vasiliauskas, kuris pirmuose rungtynėse, kovo 11 d., gražiai pasirodė, sumušdamas žymų brazilų lošiką ir kandidatą į III-ios klasės čempionus, Eugenio Montesano, rezultatu 60 : 42.

Br.

SPORTO S-GOS «LITHUANIA» CENTRO VALDYBOS POSĖDIS

Įvyksta ateinantį tračiadienį, kovo mėn. 25 d. 7 val. vak. Lietuvių Naujose rue Bandeirantes, 92.

Pirmininkas.

V. Kenečys.

Lietuvos Valstybės Keliai.

Dar sunkaus rusų jungo spaudžiamai, lietuviai savo tautinės aspiracijos ejo tiesiu keliu — per tuo met jie atkakliai dėl savo krašto laisvės kovojo. Didysis karas tų pastangų ne tik nesulipino, bet dar labiau išryškino. Lietuviai, gyvendami savo didingos istorijos romantika, negalvojo apie kokias nors autonomijas, o kiekviena tinkama proga kėdė Lietuvos ir jos tautos visišką laisvę idėją. Vokiečių okupacija jų troškimų nuostabė ir okupantams dar tebesant krašte, Lietuva 1918 m. vasario 16 d. buvo paskelbta nepriklausomybę. Dėl savo nepriklausomybės jau skaudžiai smūgių iš karto teko pakelti. Kaip juodvarnini užkliupo naujai atstatytą Lietuvos valstybę bolševikai, hermontininkai, lenkai, tačiau savo pasiryžimo, laisvės meilės skatinama ir savo suoningų vadų, kurie ir šiandien šovli Lietuvos valstybės priešakyje, vedama, lietuvių tauta, nors ir sunkiomis aukomis, visus tuos smūgius atrėmė.

Šiandien Lietuva švenčia jau 18 metų savo nepriklausomybės sukaktuves. Daug kovų, daug įvairių sunkumų jau per tą laiką teko pergyventi, ir sunkios ekonominės krizės, kaip ir visas pasaulis, ji neišvengė, bet ar ji susyrvavo savo siekimuose? Ar visie pergyventi sunkumai pakirto jos atsparumą? Ar susilpnėjo jos kūrybinės pajėgos? Ne. Gyvenimas rodo priešingai.

Nuo 1926 m. gruodžio 17 d. Lietuvoje veikia autoritėtinė valstybės santvarka, kuri daug prisidėjo ir prisideda Lietuvos tautai ir valstybei konsoliduoti.

Tos santvarkos ryškia charakteristika vienoj savo kalbų pateikė Tautos Vndas Valstybės Prezidentas Antanas Smetona, kuris yra atgimusios Lietuvos, o dabar ir jos naujos santvarkos kūrėjas. Jis sakė: „Savo krašte iš savo medžiagos turime kurti. Itali turti savo marauro, vokiečiai savo geležies, o mes savo molo, savo medžio, savo akmens. Iš visų medžiagų galime statyti tautos rūmai, kad tik būtų stilingi. Ir mūsų stilius tegali būti tautiška lietuviška. Kitoks nederės O lietuviai ir Lietuva labai skiriasi savo kiltne ir praitimi, dėlto ir atsisis savigana... Lietuva kryžkelėje tarp vakyrų ir rytų Europos“.

Lietuva šituo visuomenės organizavimo įvairiose ūkio ir kultūros šakose keliu per paskutinius 10 metų yra eina. Atskiri gyvenotji sluogsniai dabar organizuojami naujais pagrindais: ūkininkai turi savo atstovybę, prekybininkai ir pramoninkai — savo, darbo žmonėms organizuojama savo darbo rūmai. Tautinės vienybės idėja tautoje atstovaujama tautininkų sąjunga, kurios priešakyje stovi Tautos Vndas Antanas Smetona ir Ministeris Pirmininkas Juozas Tūbelis. Tautininkų Sąjungos vyriausias tikslas — saugoti ir

ugdyti lietuviškumą lietuvių tautos žemėse ir tekti krūvon tautinės vienybės vardu visus lietuvius. Tautininkų Sąjunga yra patraukusi darbo tarkan ir kitas tautines organizacijas, tautiška į jaunimą „Jaunoji Lietuva“, tautininkų mokytojų sąjungą, jaunųjų ūkininkų sąjungą ir šaulių sąjungą. Tautinio darbo tolka nukreipta į tautos cementavimą, į tautos būrimą apie savo vadus, į krizės sunkumų lengvinimą per tautos vienybę ir kūrybinių jos įėjų kėlimą.

Dabartinėje Lietuvos valstybės santvarkoje vyrauja humaniškumas. Valstybės Prezidentas Antanas Smetona yra pasakęs, kas lietuviška, tas turi būti žmoniška. Šitas dėsniis yra nuosaitkos vyriausybės politikos prizastis. Spauda iki šiol laisvai, be jokios cenzūros, tebeužsiņuoja Tikta, kai pasiekė, kad į pernai metų ūkininkų neramumus vienoje Lietuvos dalyje buvo įpašyti kai kurių partijų veikėjai, vyriausybė buvo priversta partijų veikimą sustabdyti. Juo labiau, kad visuose tuose, tariamai ekonominiuose neramumuose, kaip pasiekė. Vyriausitaji vaidmenį suvaidino užsienio įkevejų ranka, kuri, norėdama sugriauti savo politiniais sumetimais Lietuvos valstybės sveikus pamatus, prieš porą metų, ir taip pat šiomet, be rezultatu bandė sudrumsti rimtį kariuomenėje, o pernai siekė sukiršinti prieš vyriausybę ir ūkininkus. Jei Lietuva šitos svetimosios rankos pastangas sėkmingai paraližuoja, tai tas įrodo tautos instikto sveikumą ir jos atsidadinamą tautinei vyriausybei.

Kitaip ir negali būti. Tautiško-

sios vyriausybės darbai yra geriausias pagrindimas, kad jokie pagrindo neramumams dėl ekonominių sunkumų negali būti. Vyriausybė sėkmingai su jais kovoja, nes jos priešakyje stovi samanus, platus marto ekonomistas Juozas Tūbelis, kurio vien valstybinio darbo patyrimas jau siekia 10 metų — pernai visa Lietuva su didžiausiu entuziazmu yra atšventusi jo ministeriavimo deimtinę.

Jo sumanios ekonominės iš taupios finansinės politikos dėka lito kursas visą laiką yra pastovus, nes Lietuvos užsienio prekybos balansas, nežürint sunkių eksportui laikų, yra aktyvus, o biudžetas be deficito. Lietuvos užsienio skolos tesiečia tik 30 mil. litų. Nuo tų metų, kai Lietuvos valdžia teko tautinei vyriausybei, jos sumžėjo beveik dvim trečdaliais. Atjausdama sunkių ūkininkų būklę, vyriausybė krizės metais padėjo milijniškų pastangų kainomis pašinkyti. Nuo 1930 iki 1935 metų kiaučių, sviesto, kiaučių ir grūdų eksportui ji primokėjo 100 mil. litų bet tai apsimokėjo. Pav., vien pieno produktų eksportas per paskutinerius 10 metų davė Lietuvai 300 mil. litų. Išleisdama skolų lengvatų įstatymus, vyriausybė iki šiol išgelbėjo nuo varžytinių ūkininkų. Be to, ūkininkams sumažinti žemės mokesčiai, sumažinta kainos duodama miško medžiaga.

(b. d.)

DIDELĮ DŽIAUGSMA SUTEIKSI SAVO GIMINĖMS BEI DRAUGAMS LIETUVOJE IR KITUR, JEI UŽSAKYSI JIEMS „LIETUVI“ 1936 METAMS.

1922--1927 met. būta daugiausia išieškojimų valdžios istaigose.

Jei šiuo metu iškyla aiškiai vienas kitas išieškojimas ir kaltininkas atsiduria kaltinamųjų suole, tai tam tikra spaudos ir visuomenės dalis ima kalbėti, kad anksčiau tokių nusikaltimų darbų nebūdavo. Bendrai, atmintina 1923 — 1926 metų pareišti tos visuomenės dalies siekinia statyti pavyzdžių. Pasiklausius tų kalbų, dažniausiai tendencingai skleidžiamų, gali atrodyti, kad, iš tikrųjų, anksčiau šios rūšies nusikaltėlių nebūdavo.

Kad nebūtume suklaidinti, pažūrėkime į statistikos duomenis. Peržiūrėję Kauno Apygardos Teisme, kuriam išieškojimų bylos daugiausia tekdavo spręsti, 1922 — 1933 metų archyvuose atitinkamas bylas, gauname šitokį išieškojimų vaizdą:

Per visą 1922 — 1933 metų laikotarpį Kauno Apygardos Teismas išsprendė iki 70 atskirų išieškojimų bylų, kurių kiekvienas objektas sudarė nemažiau kaip 1.000 lt. Iš tų bylų aiškiai matyti, kuriais metais ir kuriai sumai išieškojimui buvo padaryti. Pradedant lito įvedimu, metiniai išieškojimai atrodo šitaip: 1922 mt. buvo išieškota 105.505 lt., 1923 mt. — 266.266 lt., 1924 — 134.894 lt., 1925 — 107.360 lt., 1926 — 77.365 lt., 1927 — 33.275 lt., 1928 — 42.122 lt., 1929 — 64.370 lt., 1930 — 71.127 lt., 1931 — 128.304 lt., 1932 — 104.079 lt., 1933 — 128.448 lt. Taigi, daugiausia buvo išieškota 1923 mt. — 266.266 lt., o mažiausia 1927 — 33.275 lt.

Ištaigomis šio laikotarpio išieškojimams skirtos taip: Finansų Ministerijoje — 282.715 lt., Susisiek. Ministerijoje — 161.306 lt., Užsienių Reikalų Ministerijoje — 134.940 lt., Teisingumo Ministerijoje — 74.775 lt., Vidaus Reikalų Ministerijoje 27.580 lt., savivaldyb. — 163.177 lt. bankuose ir vartotojų bendrovėse — 118.659 lt. ir kitose įstaigose — 243.885. Visų šių išieškojimų bendra suma sudaro 1.262.776 lt. Būdinga, kad 1922 — 1927 m. daugiausia būdavo išieškojima valdžios įstaigose, o nuo to laiko išieškojimams labiau nukrypsta į savivaldybės ir privačias įstaigas.

Gana būdingas vaizdas suskirstius šiuos išieškojimus dviem ryškiais penkmetiais, būtent: 1922 — 1926 metų (I penkmetis) ir 1927 — 1931 m. — (II penkmetis). Per pirmą penkmetį buvo išieškota 691.051 lt., o per antrą penkmetį — 339.198 lt. Nors antrą penkmetį sutampa su ekonomine krize ir valdininkų medžiaginės būklės pasunkėjimu, bet per jį išieškojimams yra sumažėję daugiau kaip per pusę.

Iš stambesnių pirmojo penkmečio bylų dėl išieškojimų išsiskiria Petrulio byla dėl išieškojimo Finansų Ministerijoje — 93.709 lt., Volkovo ir Slavskio byla dėl išieškojimo Fir. Ministerijoje — 86.507 lt., Varžaičio — dėl išieškojimo Finansų Ministerijoje — 56.875 lt., Laurinaitienės išieškojimas Užsienių Reikalų Ministerijoje — 52.149 lt., Špoko išieškojimas Kauno m. ligoninėje — 64.587 lt. Antrau penkmetyje tokių stambių išieškojimų jau žymiai mažiau. Čia išsiskiria tik byla dėl Marcinkavičiaus padarytų išieškojimų apdraudimo draugijoje «Lietuva» — 111.165 lt.

A. Sruogos išieškojimas paštų valdyboje 2.860.500 lt. toli praėka visus kartu paimtus išieškojimus. Tačiau jis buvo daromas per išius 10 metų, pradedant 1923 mt., kada buvo išspausdinti pašto ženklai, virtę nusikaltimo

objektu. Taigi, Sruoga kasmet išieškodavo maždaug po 286.050 lt.

Prišmenant lašinių skutimo bylą, ūkininkų sąjungos bylą ir kitus ankstesnius šios rūšies nusikaltimus, galima drąsiai tvirtinti, kad išieškojimams paskutiniiais metais ne tik nepadidėjo, bet žymiai sumažėjo.

V. I. S.

Lietuvos čigonai.

Bene įdomiausia ir savotiškiausia iš visų Lietuvoje gyvenančių svetimtautių yra čigonų tautelė. Čigonai yra kitiš Vakarų Indijos. Į Lietuvą jie atvyko maždaug prieš 500 metų iš Lenkijos ir Rusijos. Tačiau apie čigonus platesnių žinių randame tik 1501 metų metrikose, kuriose sakoma, kad Lietuvoje — Lenkijos karalius Aleksandras įsakė visus čigonus išvaryti iš Lietuvos. Bet šitoks nutarimas turėjo galios tik karaliaus valdomosiose žemėse. Dėl to čigonai dažnai papirkinėdavo Lietuvos didikus. Šie jiems išduodavo globos laiškus ir leidavo laisvai gyventi savo žemėse.

Didiku globojami, čigonai ilgai nei smarkiai paplito visoje Lietuvoje. Po kurio laiko kai kurie jų metė klajoklių gyvenimą ir įsikurdavo miestuose. Iš visų didikų globojusių čigonus, apch pasižymėjo Radvilos. Lietuvos archyvuose dar ir dabar yra kunigaikščio Karolio Vladislavo Radvilos 1778 metais išduotas rekomendacinis laiškas čigonui Jonui Marcinkevičiui. Šiuo savo laišku kunigaikštis Radvila praneša, kad visus Miro miestelio sėslius čigonus jis ima savo globon, jiems vyresniuosius skirdamas jau minėtą Joną Marcinkevičių. Radvila dar įsakė savo valdininkams gerai elgtis su šiais čigonais, leisti jiems laisvai varyti prekybą Radvilų miestų turguose ir laisvai keliauti įvairiais, Radvilų žemėje einančiais keliais. Tuo pačiu čigonų vyresniajam Marcinkevičiui buvo duota teisė bausni savo valdininkus.

Nenuostabu, kad Jonas Marcinkevičius, būdamas visų čigonų vadu, pasidarė labai turtingas. Ypač įstaikinį jį visų vykdavo į turgus. Jo vežimo prišaki jodavo dešimt raitų čigonų. Jie, mudami lazdelėmis į tam tikrus katilus pranešdavo apie savo vyresniojo atvažinimą. Neteilį jį jodavo pats Marcinkevičius gražiai papuoštu arkliau. Jį sekdavo dar 7 jauni čigonai. Kiek toliau, dideliame, gražiai išpuštame vežime, pakinkytame aštuonetu arklių, važiuodavo Marcinkevičienė. Šalia jos vežimo jodavo kelios jaunos čigonės. Užpakalyje keletas arklių traukdavo virtuvę su virėjais.

Kitas čigonų vyresnysis, gyvenęs Lydos apskrityje, Eliškės miestelyje, maždaug tuo pačiu metu kaip ir Marcinkevičius, buvo Znamarauskas. Kai jis pasiekė šią aukštą vietą, labai pralobė, tapo žiaurus ir išdidus. Negalėdamį pakęsti jo žiaurumo, čigonai suklio prieš savo vadą, nurengė ir nuoga įkišo į maišą. Aplink jį sustoję, čigonai Znamarauskui įkrėtė 100 botagu. Po to jis buvęs daug kuklesnis ir sumanesnis.

Žlugus Lietuvos valstybei, dingo ir čigonų globa. Nustoję savo vadu, daug čigonų iš Lietuvos išsikėlė į Rusiją ir Besarabiją. Pagal 1923 m. Lietuvos gyventojų surašymą, visoje Lietuvoje rasti tik 284 čigonai. Tačiau manoma, kad jų yra apie 1500, bet

dėl įvairių priežasčių surašymo metu jie buvo nesurasti. Lietuvoje dabar jie yra pilnatelsiai piliečiai, turi pasus, bet dažniausiai dar nesėslūs gyventojai. Čigonai verčiasi arklų mainikavimu ir būrūmu. Žymūs nuolatinėmis vagsystėmis.

Tsb.

„13 klubas“ kovoja su prietarais.

Prietarai nėra išnykę net iš kultūrinių žmonių tarpo. Yra visokio išsilavinimo, visokios profesijos, visokios visuomeniškos padėties prietarų žmonių. Daugelį įsitikinę, kad skaičius 13 yra nelaimingas. Londone yra klubas paskelbęs kovą prietarais. Jis ir vadinas «trylikos klubas». Jame tėra trylika narių, kurie daro visa, ko prietarai žmonės bijo. Į «trylikos klubą» įeina keli žymūs advokatai ir gydytojai, du stambūs laikraštinkai, menininkai. Visi jie įstodami į klubą pasižadėjo visap kovoti su prietarais ir įrodinėti jų tuštumą.

Praėjusiais metais gruodžio 13 d. (penktadienis), kuris prietaringsiems žmoniems yra nelaiminga diena, 13 — nelaimingas skaičius. Tokių dviejų «nelaimingų» faktorių sutapimas dieną daro «viršnelaiminga». Taip į ją prietarinkai ir žūrėjo, visą dieną drebėdami lindėjo kambariuose.

«Trylikos klubas» tą dieną atėvenė nepaprastai iškilmingai. Tą dieną jie suruošė balių, kuriame dalyvavo visi nariai. Vienas iš jų buvo net šitaip į jos į balių iškviestas, — tas klusniai atvyko.

Balinus metu ant stalo degė trys žvakės. Baliaus dalyviai, prieš sėdamiesi prie stalo, praėjo po laiptais, pasitvitytais prie sienos. Sėdamiesi ties savimi jie išskėtė skėčius, apvertė ant staltiesės druskinę ir po tų visų veiksnių, kurių prietarinkieji bijo, labiau už ugnį, pradėjo valgyti.

To balius proza Londono spauda rašo, kad anglų visuomenėje prietarai nepaprastai įsigalėję, galimas dalykas, dėl įgimto konservatizmo ir senovės kulto. Londono biržoje per patį įkarštį nerūsi žmogaus be akumens anglies gabalėlio. Tai būtinas biržos veiklės fetišas, kuriam dingus jie tuoj bėga įsi gyti nauja. Neturėdamas kišenėje anglies nė vienas biržos veikėjas nedaro jokio sandėlio.

Bo to, biržos veikėjai įsitikinę, kad yra labai pavojinga užrašinėti pastabas naujų piestuku: visi biržos veikėjai ir prekybininkai Londono City naudojami tik piestuko galėlais. dažniausiai tokiais trumpais, kad pirštais vos tegalima juos suimti.

Kas dėl prietaro apie skaičiaus 13 nelaimingumą, tai to prietaro labai griežtai laikėsi ir laikosi daug žymių žmonių. Jų Gabrielis d'Annunzio (žymus italų rašytojas) kokio mėnesio 13 d. rašo laišku, tai jis rašymo data stato taip: 12 plus 1. Victor Hugo, Duma

— tėvas, Balzakas, Minsse niekada nesėdosi prie stalo, jei prie jo turėjo sėdėti 13 asmenų.

Nevisur penktadienis laikoma bloga diena. Italijoje penktadienis nusi-pelnė palankios dienos vardą į penkta dienais įstaigos, kuriose perkami valstybinės loterijos bilietai, daro didžiausius apyvartas. Rusijoje prieš karą ne laiminga diena buvo laikomas pirmadienis, o penktadienis jokios reikšmės neturėjo. Lietuvoje, kiek patiriama, vienį laiko nelaiminga diena penktadieni, kiti pirmadienį, o visi kiti laiko blogiausia tą dieną, kuria niekas nestėka, o geriausia tą, kurią gerai sekasi...

Dè mèsio

Kas serga žemiau išvardintomis ligomis, skubėkit, ir busit sveiki. Pagydan galutinai ir trumpiausiu laiku Šankerį, triperį, sifilį ir visokias kitas užkrečiamas ligas ir net visai užsiėmusiasias.

Diplomuotas Europoj ir Brazilijoj Medicinos Fėlčeris.

IZIDORIUS

VILLA ZELINA.

Rua Quatorze, Nr. 9.
Bonde nuo Largo da Sò N. 32.
Autobusas nuo seno turgaus.

KIEKVIENO SKAITYTOJO PAREIGA

laiku atnaujinti prenumeratą 1936 metams «Lietuvis» tikisi, kad ir Tamsta neatsiliksi nuo kitų. Pinigus siųsti įvertintu laišku: (valor declarado) «Lietuvis» caixa postal 1764, São Paulo.

RESTORANAS IR VALGYKLA.

Škanūs valgiai ir mandagus patarnavimas. Mėnesinis pensjonas. Pietūs ir vakarienės už 1\$700 t k pas

POVILĄ ROMANOVA

Rua José Paulino, 151, (Bom Retiro) São Paulo.

KUR EISIME ŠOKTI?

Aišku, kad ne kitur, kaip tik į LIETUVIŲ NAMŲ SALĘ, RUA BANDEIRANTES NR. 92, kur Sporto S-gos «Lithuania» Bom Retiro skyrius rengia linksmus

Šokiu VAKARUS

KIEKVIENĄ SEKMADIENĮ, NUO 7 IKI 12 VAL.

GRIEŽ «LITHUANIJOS» DŽAZ — BANDAS. Panelėms įėjimas laisvas. Vyrams — su pakvietimais, kurie gaunami vietoje. Neuzmirškite šį sekmadienį atsilankyti į L. Namų salę, rua Bandeirantes, 92.

Brangus skaitytojai.

Per ištisus metus «LIETUVIS» lankė tamstos namus, kas savaitę teikdams daugybę žinių iš Tėvynės — Lietuvos, viso pasaulio, iš vietos. Jame tamsta rasdavo daug įdomių ir naudingų straipsnių apysakų, «elėraščių».

«LIETUVIS» buvo tamstos geriausias draugas, patarėjas ir prietelius. Jis nori ir toliau juo būti. «LIETUVIS» neapvils tamstos ir toliau. Jis tikisi, kad ir tamsta, malonūs skaitytojai, juo neapvils! Taigi, nieko nelaukdams siųsk «Lietuvio» prenumeratą 1936 metams.

Šiais metais «Lietuvis» bus daug įdomesnis ir įvairesnis, nes jis turės daug naujų bendradarbių korespondentų bei talkininkų.

1936 met. «Lietuvį» skaitys visi!

„Lietuvio“ prenumera ta papiginta!

1936 metams „Lietuvis“ į Lietuvą ir užsienį kainuoja tik 15 milreisu (6 litai), pusmečiui 8\$000 (3 litai). Į Pietų ir Šiaurės Ameriką: metams tik 12\$000, pusmečiui 6\$000. Pasiskubinkit užsą yti „Lietuvį“ savo giminiams bei draugams į Lietuvą, Argentiją, Šiaurės Ameriką ir kitur. Suteiksit jiems didelį džiaugsmą!

„Lietuvio“ adresas:

Caixa postal 1764 S. Paulo — Brazilija.

Vokiečių fotografijų įstaiga

„BERNARDO“
įsteigta 1890 metais

Atlieka įvairius darbus fotografijų srity. Specialybė padidiniui, o taip pat su dažais.

Darbas greitas, sąžiningas ir pigus. Vyksta į namus fotografijų reikalais. Daro iš fotografijų naujas.

ARTHUR SCHMIDT

Rua São Caetano, 111 (senas n.103)
Tel. 4-5576 São Paulo.

DANTISTAS

JOSE LEVKOVITS

Rua Silva Pinto, 264 sobr. São Paulo
Tel. 5-4954

Diplomuotas Europoje ir S. Pauly, su daugelio metų praktika. — Blombuoja dantis už 10\$000 su parcelona, arba sidarbu. — Darbas garantuotas. Traukia dantis be skausmo už 5\$000. Atidaryta dieną ir nakti. —

„LIETUVIS“

gaunamas šiose vietose:

- 1) Luz stoties kioske,
- 2) José Paulino vaistinėj,
- 3) Prie pašto laiptų ir kampo,
- 4) Rusų vaistinėj Mokoje,
- 5) Menkaičio krautuvėj S. Annoje.
- 6) Citavičiaus krautuvėje V. Zeli

noje.
7) Kirilausko krautuvėj, Vila Anastacioje, pas atskirus platintojus visuose miesto rajonuose ir „Lietuvio“ Redakcijoje visomis dienomis.

ADVOKATAS

DR. A. F. CESARINO JUNIOR

Teikia įvairius juridinius patarimus Lietuviams veltui. Taip pat veda visokias bylas teismo įstaigose. Lietuviai, turėdami kokiu nors reikalų su teismo ar kitomis įstaigomis, ar norėdami gauti nemokamai juridinių patarimų kreipkitės pas advokatą Dr. Cesarino Junior.

Praga da Sê, 83 1º andar

Tel. 2-3885

Už apmokamus skelbimus Redakcija neatsako.

Veltui.

įrūpinu plana iš Prefeitūros namų statybai tam, kas pirks sklypą Vila Zelinoje. Dėl sąlygų kreiptis pas

KARLOS KORKIŠKO Av. Zelina
Nr. 33 Villa Zelina.

SEUBIAI IR PIGIAI PARDUODAMAS KAMPINIS SKLYPAS VILA ZELINOJE PRIE PAT BAŽNYČIOS. Geriausia vieta visokiam bizniui. Sklypas didelis ir labai geroje bei gražioje vietoje. Dėl sąlygų kreiptis į «Lietuvio» redakciją, rua Bandeirantes, 92. S. Paulo.

Dr. B. K. Chipiakoff

(Maskvos universiteto 1914 m. laidos.)

Rua Ypiranga 15. ap. 4. (kertė rua Santa Ephigenia) Tel. 4-0316

Ligonius prima: nuo 4 iki 9 val. vak., šeštadieniais nuo 3 iki 8 v. v. Sekmadieniais nuo 10 iki 1 val. Venerinių, vidurinių ir psichinių ligų Laboratorija: tyrimas šlapimo, kraujo, mikrobu ir t. t..

Dr. Adolpho Taubkin

ADVOKATAS

(Diplomuotas S. Paulo fakulteto)

Civilinės ir prekybinės bylos, kontraktai, (ipotekos, žemės pirkimas ir pardavimas ir t. t.) skolų išreikalavimai ir visi kiti juridiniai reikalai.

Raštinė: Rua Direita Nr. 2, 2-as aukštas, salė 5. Telef. 2-1639.
Atidaryta: nuo 9 iki 11 ir nuo 3 iki 5 val. vak.

Kalba lietuviškai.

Daktaras

A. JAZARA-SNEGE

(Maskvos gydytojas nuo 1914 m.) Vidaus ligos, chirurgija, venerijos ir moterų ligos.

Priėmimas nuo 9 — 12 v. ryt. ir 3 — 7 v. v.

Ladeira Porto Geral 12 sobr.

(kampus Boa Vista ir 25 de Março)

2 andar, salas 4 e 5 Gyv. butas ten pat 5 aukšte.
Tel. buto 2-5068.

Gydytojas Dr. F. Romeiro

RUA LIBERÓ BADARÓ Nr. 41, 2 andar.

Inkstų, vidurių, veneros ir moterų ligų specialistas su ilgamete praktika Brazilijoje ir užsieniuose. Gerai įrengtas kabinetas. Dr. F. Romeiro pasiūlė pasitarnauti Brazilijos lietuvių kolonijai. Lietuviams daro nepaprastai didelę nuolaidą už apžiūrėjimą ir gydymą. Neturtingiems lietuviams veltui. Norint pasinaudoti apžiūrėjimu ir gydymu veltui, reikalinga gauti raštelį pas Liet. S-gos Brazilijoje reikalų vedėją, rua Bandeirantes, 92.

Laivakortės į Lietuva ir iš Lietuvos pigiausiomis kainomis

Laivų išėjimas į Europą
Pionier 25. 1. 36.
Astrida 11. 2. 36.
Macedonier 20. 2. 36.

Kainos pigios.

CASA BANCARIA J. FRIZZO E CIA

Rua Mauá 207, kampas rua Conceição, prie pat Luz stoties.

Įstaigos darbo teisingumas garantuotas 100:000\$000, kurie padėti valstybės banke. Kalbame lietuviškai Įstaiga atdara kasdien nuo 8 val. ryto ligi 6 val. vakaro, sekmadieniais tik ligi 12 val.

Darome pinigines perlaidas į Lietuvą litais per Lietuvos Banką.

Perkame ir parduodame dolerius ir kitą svetimą valiutą geriausiomis kainomis. Šamados. Patarnavimas greitas ir sąžiningas.

Įkurta 1900 m.

PASAULY

Vokietijos derybos su Lietuva.

Iš Berlyno pranešama, kad kovo 9 d. į Vokietiją atvyko Lietuvos delegacija, kuri ves derybas dėl prekybos sutarties sudaryme tarp Vokietijos ir Lietuvos.

Vokietijai pritaikys sankcijas.

Kaikurių valstybių spaudoje ir oficialiuose sloksniuose kalbama, kad Vokietijai sulaužius Lokarno sutartį, prieš ją bus pavartotos griežtos ekonominės sankcijos. Sankcijų pritaikymas Vokietijai kelia didelį nerimą vokiečių prekybininkų ir pramoninkų sloksniuose. Vokietijoje ypatingai jaučiamas maisto produktų trūkumas.

Tautų Sąjungos ekstra posėdis įvyks Londone.

Tautų Sąjungos ekstra posėdis, kuriame bus svarstomas klausimas dėl Vokietijos Lokarno sutarties sulaužymo, įvyks Londone. Anglų delegacija Paryžiuje pasiūlė Tautų Sąjungos pirmininkui posėdį suaukinti ne Ženevoje, kaip paprastai, bet Londone, su kuo buvo sutikta. Ekstra posėdis įvyks kovo 14 dieną.

Italų aviacija vėl bombarduoja abisiniačius.

Paskutinėmis dienomis italų aviacija vėl pradėjo smarkiai bombarduoti abisiniečius. Pranešama, kad Irna Alem mieste žuvo 12 moterų ir keltolika vaikų. Taip pat neužaiš yra sužeistų. Paskutinėmis dienomis iš Italijos į Abisiniją vėl atgabenta apie 1500 karių ir 60 karininkų.

Lenkijoje smarkiai persekiojami žydai.

Antisemitinis judėjimas Lenkijoje kaskart įgauna aštresnes formas. Naujus žinios praneša, kad įvairiose Lenkijos vietose kilo visu eilė kruvinių susirėmimų ir konfliktų, per kuriuos užmušta keletas žydų ir keltolika sužeista. Daugelyje vietų sudegintos žydų krautuvės, išaušti gyvenamųjų pastatų langai ir t. t.

Kuboje ugnis sunaikino cukraus plantacijas.

Iš Havana pranešama, kad Kuboje užsidegė cukrašvendrių plantacijos. Ugnis sunaikino milžinišką plotą. Padaryta labai daug nuostolių. Apskaičiuojama, kad sudegė apie 30.000 tonų cukrašvendrių.

Europoj padėtis įtempta.

Sulaužius Hitleriai Lokarno sutartį ir atsisakius atšaukti kariuomenės dalis iš Reino, Europos politinė padėtis pasidarė įtempta. Kasdien iaukiamas naujų įvykių. Anglija, Prancūzija ir Belgija nusistatėsius imtis griežtų žyčių prieš Vokietiją. Anglų spauda pažymi, kad tik atšaukus iš Reino vokiečių kariuomenę, galimos derybos su vokiečiais. Vokietija, sulaužydama Lokarno sutartį, tuo pačiu nustojė pasitikėjimo, nes neša dabar galimybes tikėti ir naujiems vokiečių tarptautiniams pasižadėjimams.

Prancūzijos senatas retifikavo sutartį su Sovietais.

Iš Paryžiaus pranešama, kad senatas patvirtino Prancūzijos — Sovietų Rusijos nepuolimo sutartį. Kilus

naujam konfliktui su vokiečiais, Prancūzijoje atsirado daugiau pritarimo patvirtinti nepuolimo sutartį su Sovietais.

Iš kitos pusės pranešama, kad So vietų Rusija prisidėsianti prie Tautų Sąjungos represijų prieš Vokietiją, kaip valstybę, provokuojančią karą Europoje.

Neramumai Ispanijoje.

Įvairiose Ispanijos vietose vėl kyla kruvini susirėmimai tarp socialistų ir fašistų. Madride nužudytas profesorius Guimenez de Assu. Policija suėmė daugybę riaušių keičių.

Svarbi Hitlerio kalba.

Kovo 12 dieną Vokietijos diktatorius Hitleris atvyko į Reino zoną, kur Čulsruhe mieste pasakė pirmą savo politinę kalbą šiame krašte. Savo kalboje Hitleris pažymėjo, kad vokiečių tauta siekianti tik taikos, kad

Vokietija nenorianti karo, kad ji siekianti tik sau ligų teisių ir t. t. Prancūzija, pasirašydama karo sutartį su Sovietais, atidariusi duris bolshevizmu, Vokietija norinti užkirsti kelią komunizmui. Esą, Prancūzijai nebuvę jokio reikalo susidraugauti su Sovietais nes ji turinti pasirašiusi keliais sutartis su Lenkija, Čekoslovakija ir kitomis valstybėmis, kurios nukreiptos prieš Vokietiją. Vokietija niekad nemanysianti ir nemananti pulti Prancūzijos.

Europos spauda, komentuoama Hitlerio kalbą, pažymi, kad vokiečių kanclerio gražūs žodžiai negali įtikinti pasaulio.

***

BRAZILIJOS NAUJIENOS.

Vis dar ieško žibalo šaltinių.

Įvairiuose Brazilijos vietuose vis dar ieškoma žibalo šaltinių ir tikimasi greitai surasti. Įvairiems tyrinėjimams ir ekspedicijoms jau išleista nemaža pinigų, bet vis be rezultatų. Žibalo Brazilija importuoja už daug milijonų milreisų. Jei pavyktų surasti savo teritorijoje žibalo šaltinius, tai milijonai milreisų liktų šalyje ir būtų naujo darbo ne vienam tūkstančiui darbininkų. Bet tuo tarpu tas dalykus yra tik liuzija.

Suimtųjų komunistų tarpe yra nemažai svetimšalių

Laikraščiai praneša, kad suimtųjų Brazilijos komunistų tarpe esą nemažas skaičius svetimšalių. Jų tarpe yra keletas žymių vadų, kurie palaikė nuolatinius ryšius su Maskvos Kominternu žymūs iš suimtųjų yra Leon Valet, jo žmona, Harry Berger su žmona ir kiti.

Municipaliniai rinkimai.

Sekmadienį, kovo 15 dieną São

Paulo estad įvyksta municipaliniai rinkimai Įvairios politinės partijos varo smarkią prėirinkimie propagandą.

Luiz Carlos Prestes tardymas.

Garsaus komunistų vado Luiz Carlos Prestes areštas visoje Brazilijoje su kėle didele sensacija. Šiomis dienomis L. Carlos Prestes ir jo žmona buvo tardomi. Vietos spaudo žiniomis, Prestes apile savo veikimą paskutiniam ruoštam sukile labai nedaug tepasakęs. Pavyko susekti, kad Carlos Prestes ruošė naują komunistinį sukilimą prieš dabartinę valdžią. Paskutinėmis dienomis suimta dar keletas komunistų vadukų, kurie turėjo artimus ryšius su Prestes.

Vokietija ir Italija nori pirkti Brazilijos sviestą.

Laikraščiai rašo, kad įvairios vokiečių ir italų firmos nori pirkti Brazilijos sviestą.

Žiauri žmogžudystė.

Rio Grande do Sul estade vienas brazilas įvykdė baisią ir žiaurią žmogžudystę. Žmogžudys už neštikimybę užmušė savo žmoną, dvi dukteris tarnaitę ir pats pabėgė. Policija žmogžudžio ieško.

Antonio Carlos išvyko į Argentina

Praeitios savaitės pabaigoje, Brazilijos parlamento pirmininkas Antonio Carlos išvyko į Montevideu ir Buenos Aires. Urugvajuje ir Argentinoje A. Carlos buvo iškilmingai sutiktas. Vietos spaudoje plačiai kalbama apie A. Carlos kandidatūra į Respublikos Prezidentus.

Išstremiami svetimšaliai.

Respublikos Prezidentas p. Getulio Vargas pasirašė dekretą, kuriuo išstremiami iš Brazilijos teritorijos keli svetimšaliai, kaip negeistimi ir pavojingi visuomenės tvarkai. Išstremiamųjų tarpe lietuvių nėra nė vieno.

Redakcijoj yra laišukai:

J. Apanavičius, J. Augulius, A. Juknevičius, A. Indriūnui, J. Niedzielskai, O. Pleckaitytei, P. Rinkevičiui, J. Rinkevičiui, K. Smitui, J. Steponavičiui, P. Vasiliauskui, P. Vaičekauskui, L. Valbastui, K. Valuckini, J. Vingriui, J. Žilinskiui.

PASTABA: Laiškų ėmėjai neturintieji išsipirkę pašto dėžutės — moka už laišką 200 reisų.

Administracija.

SKUBIAI REIKALIGAS VAIKAS

į spaustuve «Haller», rua Prates, 141. Pageidaujama iš Bom Retiro ar Canindé rajono.

Pensionas, Valgykla, Pigus ir Geras Bufetas.

Tik Liet. Namuose, rua Bandeirantes, 92. Pirmos rūšies valgis, geras ir mandagus patarnavimas, pigiausios kainos. Atsilankykite nors kartą ir įsitikinsite. Taip pat priimami pensionistai labai geromis sąlygomis.

Anulis — Liet. Namų šeimininkas.

„Parque das Nações & Parque Peruche“

Grynas oras, šulinio vanduo, elektros šviesa, geriausios autobusų linijos, kino atvirame ore, maudyklė, pramogų klubai, lietuvių mokykla, 400 naujai pastatytu namu ir t. t.

Parque das Nações randasi 1.600 metru atstu nuo S. André stoties, kur kas diena 52 traukiniai. Žemės sklypai iš 300 kv. m. 4000 plytu, 400 prancūzišku dokalais ir 20 cerpiu, mėnesiniam išsimokėjimui nuo 26\$000.

Parque Peruche randasi 800 metru atstu nuo bondės linijos Nr. 55 (Casa Verde) žemės sklypai iš 300 kv. m., su 4000 plytu, 400 prancūzišku dokalais ir 20 cerpiu, mėnesiniam išsimokėjimui nuo 37\$600.

INFORMACIJOS: Centralinė raštinė: Praça da Sē 9, 2 auktas, Tel. 2-440 S. Paulo. S. André: Avenida Queiroz Santos Nr. 34-A. pas p. Mario Freitas, ir parduod. sklypuose Av. Brasil, 9 pas J. Verbicka. Casa Verde pas Severino Tului — parduodamuose sklypuose ir Luiz Pontes — Praça do Centenario Nr. 3 (gale bondės lin. 55).

ALLO, ALLO, ALLO! JAUNIME!

Sporto S-gos «Lithuania» Mokos skyr. š. m. kovo 1, 8, 15, 22 ir 29 d. sekmadieniais rengia linksmus

šokių VAKARUS

Dariaus — Girėno v. salėje, rua Lithuania Nr. 13.

Pradžia 7 val. vak. Pabūgta 12 val. nakt. Nepraleiskite progos gražiai pasilinksminti.